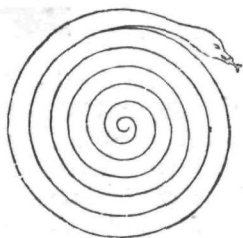
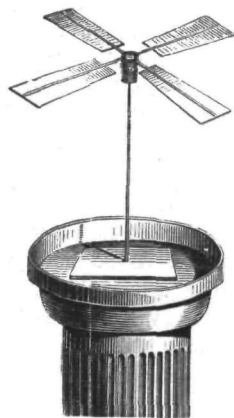

Če torej tudi ne govorimo o viharju v sobi, o vetru pa že smemo katero reči; saj po tem vetru (sapici), ki se javi v sobi, moremo šele prav spoznavati one vetrove, ki delujejo v naravi. Za naše opazovanje je pa najprimernejši čas sedaj po zimi. Zjutraj, ko je še mraz, je v zaprti sobi čisto miren zrak, ni kar nič vetra. Ako izpustimo jako lahko peresce ali kako drugo lahko reč z višave, pada čisto mirno naravnost proti tlem. Ko pa se dobro zakuri, razgreje se najprej zrak pri peči, njegovi delčki se začno razmikati, kakor se na primer otroci poprej skupaj tiščijo, ko jim je mraz, potlej pa se razmikajo, ko jim prihaja vroče. Na jednako velikem prostoru je toraj gorkega zraka veliko manj nego mrzlega; zato je gorki lažji in se začne vzdigovati ob peči kvišku, na njegovo mesto pa se pomika še drugi mrzli zrak proti peči, pa tudi ta se umakne na kvišku, ko se pogreje. Tako nastane po sobi neko gibanje zraka, ki je tem silnejše, čim večji je razloček mej sobnim mrazom in vročino razgrete peči.

Ako sedaj izpustiš ob vroči peči ono lahko peresce, vzdigne se urno proti stropu in potlej se pomika ob stropu proti oknu, kjer je še hladno, tam gre ob hladni steni do tal in ob tleh se začne pomikati proti gorki peči. To znači, da pri vroči peči nastane veter, ki gre proti stropu, in ob stropu proti oknu; tam se obrne navzdol in zopet proti peči: zgoraj gre gorka sapa proti oknu, zdolaj pa mrzla proti peči. Ker pa peč izžariva vročino, kakor solnce, na vse strani, se ne vrši tako gibanje zraka kar na enem samem prostorčku, marveč večstransko. Odtod se tudi razlaga, kar je obče znano, da se v sobi najprej ogrejejo zgornji prostori, potlej šele ob tleh.

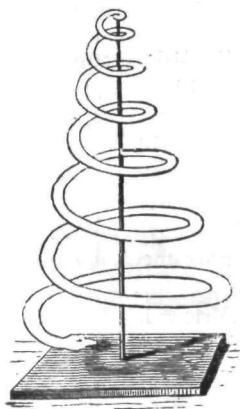

1.

3.

(Dalje prih.)

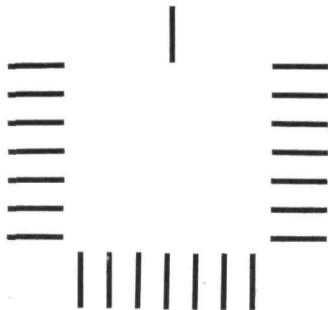
2.

Kakor v naravi močni vetrovi gonijo mline in ladije, jednako si tudi lahko napravimo marsikaj, kar gonijo sobni vetrovi. Izreži si iz trdega popirja dolgo kačo, kakor jo kaže slika št. 1, obesi jo za rep na dolgo ostro iglo pritrjeno na deščici in postavi na rob pri peči. Kmalu se bo začela vrteti in zvižati, in sicer tem hitrejšje, čim bolj se razbeli peč. (Št. 2.)

Mesto kače si napraviš tudi lahko mlin na sapo. Na košček polutě (zamaška) zatrdi na pošev štiri veternice iz trdega popirja in postavi kakor poprej ne ostro iglo, da se more prosto vrteti. (Št. 3.) Na jednak način si lahko

izrežeš še drugih znamenitih rečij, n. pr. metuljev, ptičkov, možičkov i. t. d., ki se bodo slično premikali.

Zabavna naloga.

V krčmi je sedelo 21 vojakov pri treh mizah, po sedem pri vsaki mizi; krčmar pa je sedel pri četrti mizi posebej. Dogovorijo se, da bode račun plačal tisti, kateri še ostane, ako polagoma odide vsaki sedmi; šteti je treba na ono stran, kakor se pomika kazalo pri uri; pa tudi krčmar se mora vselej šteti. Začne se štetje; vsaki sedmi zapusti krčmo, — slednjič ostane ogoljufani krčmar sam! Kje so pričeli šteti?

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Pregovori, izreki in pametnice.

(Zapisal A. K. Sežun-ov.)

1. S prstom kaže, z jezikom laže!
2. Pred psom so še vsigdar kokoši bežale!
3. Pusti v srce nedolžno radost,
Da ti prežene nadežno bridkost!
4. Tudi med plevami se najde zrnje.
5. Če nisi dosegel, kaj bi vprašal,
Preveč si na druge ljudi se zanašal.
6. Vedno raz kup, na kup pa nič
Kmalu izmanjka, ko bil bi cel grič.
7. Čvrsto moraš poseči po pravi sreči,
8. Dobro prijateljstvo kaže potrpežljivost,
prizanesljivost in dobroto srca.
9. Vse steze ne morejo prave biti!
Jedno, pravo, si moraš izvoliti.
10. Kar si bo Micika shranjevala,
To bo Maruša uživala.
11. Lenuhu je vse težko, pridnemu vse lahko.

Vabilo k naročbi.

Zopet je prišla dōba, ko se ima ponoviti naročba našega mladinskega lista. Vemo, da so slovenski domoljubi dovolj obloženi z raznimi stroški, katere žrtvujejo v prid naši ljubljeni domovini; vendar upamo, da na našo vrlo slovensko mladino ne bodo mislili šele v zadnji vrsti, marveč se je posebno skrbljivo spominjali tudi v nastopnem letu. Poleg drugih rečij, ki so koristne in potrebne naši pridni deci, je gotovo zelo potrebno primerno berilo. Že mnogo let se trudi v to svrho „Vrtec“; v novejšem času mu je pa še prišel na pomoč „Angeljček“. Pridejali pa smo „Vrtcu“ zato še „Angeljčka“, ker smo hoteli ta priljubljeni mladinski list s tem izdatno pomnožiti, ob enem pa berilo tako urediti, da „Vrtec“ služi bolj odrasli mladini, „Angeljček“ pa vstrežaj menj doraslim — pričetnikom.

Zahvaljevaje vse dosedanje naročnike in podpornike za prijateljsko zaupanje in pomoč prosimo, naj nam ostanejo naklonjeni še nadalje ter naj blagovolijo v svojih krogih priporočati „Vrtec“ in njegovo prilogo in jima privabiti novih naročnikov. Tega jih prosimo letos še tem bolj, ker je v zadnjem času pomrlo nenavadno veliko vrlih domoljubov, ki so blagohotno podpirali tudi naša lista; zakaj vsako podjetje mora hirati, ako se stare moči ne nadomeščajo z novimi. Posebej še priporočamo vam, mladi naročniki, ki sami neposredno naročate naša lista, skušajte pridobiti mej svojimi tovariši še novih naročnikov. Uredništvo se bode pa tudi na vso moč trudilo, da poskrbi raznovrstnega mikavnega berila v lepi obliki.

„Vrtec“ bode izhajal i v tem letu takisto kakor doslej. Cena „Vrtcu“ in „Angeljčku“ skupno je 2 gld. 60 kr. „Angeljček“ se oddaje tudi posebej in stane na leto 60 kr. (Na deset izvodov pod jednim zavitkom se daje jeden po vrhu.)

Naročnina in vsi spisi, namenjeni „Vrtcu“ in „Angeljčku“, naj se pošiljajo z naslovom: Anton Kržič, c. kr. profesor v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 76 ali pa krajše: Uredništvo „Vrtčevo“ v Ljubljani. V Ljubljani se naročnina tudi lahko oddaje v Katoliški Bukvarni.

Priporočamo v nakup tudi poprejšnje letnike. Pri gospej Tomšičevi, sve-tega Petra cesta št. 6, se dobivajo še letniki: 1887 do 1893 vezani po 1 gld. 30 kr.; ako se jih kupi več skupno, se jim cena še zniža. Pri uredništvu pa se dobiva: letnika 1894 in 1895 po 1 gld. 60 kr.; letnik 1896 (samo „Vrtec“) po 1 gld. 80 kr. in letnik 1897 po 2 gld. 10 kr.; „Angeljček“ pa I., II. III. tečaj vezan po 40 kr., IV. in V. pa po 50 kr. Ako kdo kupi hkrati več izvodov, se cena še primeroma zniža.

One p. n. naročnike, kateri še niso poravnali naročnine, prosimo, naj storijo to v kratkem, ter sploh prosimo, naj se naprej plačuje naročnina, kakor je pri časnikih navada.

Urednik in založnik.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. — Uredništvo in upravnštvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržiž. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.